

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Methodus ad veram Christianamque pertingendi Theosophiam, &
quæna[m] quemnuis ab eiusdem adeptione præpediant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

Pro Affliclis & contristatis, aut pro seipso.

COLLECTA.

Domine Iesu Christe, qui tuo nos exemplo esse iussisti humiles, mites & misericordes, respice quæsumus huius famuli (aut famulæ, aut famulorum tuorum, nostrum aut meum) omniumque afflictorum gemitum, & in gaudium eorum, (vel nostrum) luctum conuerte, vt illuminati gratia tua discant (vel discamus) & timere in prosperis, & exultare in aduersis. Qui viuus &c.

SECRETA.

HACoblatione quæsumus Domine, quam in omnium laborum, tristitiarum, passionum, dolorumque tuorum memoriam offerimus, humiliter tibi supplicamus, vt huius famuli tui (nostram vel meam) omniumque afflictorum tristitiam consoleris, quo in te solo perpetuo gaudeant, (vel gaudeamus) & tui amore tristissima que que toto corde subire concupiscant. Qui viuus &c.

COMPLENDA.

Huius Sacramenti cœlestis Domine perceptio hunc famulum tuum, omnesque in vniuerso mundo afflictos consoletur, vt ab omni tristitia erepti exultent in tua misericordia, & in omni beneplacito tuo confirmentur. Per Dominum nostrum Iesum Christum filium tuum &c.

Libri II. Alloquiorum finis.

*METHODVS AD VERAM CHRISTIANAMQUE PERTINGEN-
di Theosophiam: & quam quæsumus ab eiusdem adeptione præpediant.*

Prefatio Authoris.

Homo rationis ac beatitudinis capax, ad Deum cognoscendum, amandum, & eo fruendum conditus, multis impeditur modis ab illo hoste antiquo, reteratore improbiſſimo, tartarico dzmone, ne in Dei cognitione ac amore proficiat; multa enim suggerit, partim euidenter mala, partim virtutis quandam speciem præ se ferentia, quibus plerisque omnes aut penitus auerit à virtutum profectu (quibus solis pertingitur ad Deum) aut certè remoratur.

Curiositas
sciendi ad
salutem nõ
necessaria.

Inter hæc est non minimum impedimentum, libido & curiositas, omnia (etiam infrugifera ac superuacanea) cognoscendi, aut illis (quæ non nihil possint habere commodi ac bonæ frugis) nimis diu immorandi. Ita videmus perplures ætatem omnem deterere in perdiscendis artibus liberalibus, in inuestigandis

curio.

curiosissimæ antiquitatis monumentis, in euoluendis veterum Philosophorum scriptis, in linguarum obtinendâ cognitione, nec id tamen ob aliud aliquid nisi vt decti habeantur, & plurimarum rerum cognitione tum sibi, tum alijs placeant. Interim verò ad eod sunt suæ æternæ salutis incuriosi, vt dubitare possis Christianine sint, nisi quod verbis adhuc Christum vecumq; fatentur, licet factis negent. Quorum sanè est miseranda conditio, quod cum multò minori negotio possent in vera ac salutari sapientiâ vel summum obtinere gradum, eam nihili pendant & tempus omne atque operam ponant in rebus inutilibus, ne dicam perniciosis.

Verùm id longè debet abesse ab eorum instituto, qui se Christianos non nomine duntaxat, sed & re ipsa præstare volent, qui eò potius modis omnibus conuicti debeant, vt externarum artium vel rerum cognitionem non quidem omninò respiciant, sed (quantum ad Christianam possit satis esse pietatem) apprehendisse contenti sint: ac deinde totos se ad veram conferant Philosophiam, quæ in Dei cognitione & contemplatione versatur: nec obtineri potest, nisi virtutum studio, extirpatis prius vitijs omnibus, ac confopitis animi perturbationibus, quæ mentem obnubilant, aut penitus excæcant, ne possit in Deum suos intendere obtutus. Cùm sit enim Deus spiritus purissimus, non nisi à nitidis mentibus cernitur.

Profligatis autem vitijs, mens suapte spontè fertur in Deum, tanquam suam originem: sicut lapis natura deorsum, ignis sursum tendit.

Istæ verò Philosophia cunctis Ethicis Philosophis nunquam benè perspecta, mystica theologia ac diuina sapientia passim à Theologis appellatur, qua creaturæ animus ultra omnia sese in Deum recipit, creaturis omnibus (quæ ipsi possint esse impedimento) nunciis remittit, soli Deo inhiat, soli Deo placere, eois vno frui desiderat, despicit præsentia, æterna concupiscit, spernit seculi vanitatem, ad cœlestia suspirat, denique ab omnibus sese expedit, vt possit soli Deo vacare ac inhzere, & eo in æternum perfrui. Ipse est enim finis & scopus, ad quem tota hominis vita dirigenda est, qui cùm apprehensus est, nihil est quod præterea mens acquirat, quo non apprehenso, nihil est quod mentem explere queat. Huic ergo tã salutari, tam vtili, tam necessariæ sapientiæ cùm meritò vacare omnes debeant: tamen ea neglecta omnes ferè suos sequuntur animarum impetus, & discunt ad extremam vsque senectutem, nec tamen veritatis scientiam adipiscuntur, quæ non nisi in Deo inuenitur, à quo se miseri auertunt, & qui intus in animâ suâ Deum (in quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ absconditi) præsentem semper habent, (paratum ipsis suæ sapientiæ splendores affatim communicare,) in externa sese effundunt, voluunt & reuoluunt innumeros codices, noctes ac dies libris assident, seipos miserè discruciant & macerant, vt possint scilicet multa videri didicisse, & ab omnibus Rabbi vocentur, & tamen post tantos labores tam longè absunt è salutari scientiâ, vt oleum atque operam omnem meritò perdidisse censendi sint. Cùm enim ille debeat studiorum nostrorum esse scopus, vt Deum ac diuina rectius cognoscamus, & ardentius amemus: isti quòd plura norunt, eò sunt vaniores, & multò peius plerumque viuunt, quàm qui omninò rudes & idiotæ sunt, quod est euidentis argumentum, non eos verà sed fallaci ac turgidâ scientiâ imbutos.

Vt igitur tandem immodica sciendi libido compefcatur, velimusq; potius

Hhhh 3

Titum 2

Philosophiam verã comprehendendū me-
dus.

Theosophia qui-
busnam so-
lis comper-
ta sit.

Scopus stu-
diorum
omnium
Christiani
cuiusque
quis fore
debeat.

potius vtilia discere, quam friuola: opera pretium nobis facturi visi sumus, si aliquot adferamus rationes, quibus liquidè declaratur, quid intersit inter sterilem ac infrugiferam Philosophorum & sapientium mundi huius scientiam, & sobriam ac longè saluberrimam proborum Christianorum sapientiam, quam nos *mysticam Theologiam* appellamus. Erunt autem rationes duo decim: Quarum prima hæc.

Theologia mystica quæ sit.

Christianorum Philosophia, (vel vera contemplatio & mystica Theologia) inter omnes scientias facile primas sibi vendicat: quandoquidem in summo & super omnia radiantissimo vertice addiscitur, puta in æterni contemplatione Verbi, quod est præcipuus vertex & fons ac origo diuinarum scripturarum & scientiarum omnium. Vnde est apud D. Dionysium. *Dirige nos, inquit, ad summum verticem mysticorum eloquiorum.* Contra verò humana sapientia discitur in infimo huius nostræ terræ habitationis carcere, qui est vallis miseræ tenebrosæ. Sapientia Christiana & vera contemplatio in apice voluntatis (tanquam in spiritali fastigio & monte animæ rationalis) perdiscitur, Atqui sapientia humana in valle phantasæ, densis phantasmatum nebulis obsita contrahitur. *Vide Augustinum Lib. IX. de S. Trinitate, Capite VI, vt is qui in mōte est, subtus videt æreæ nebulosum, supra verò aerem purum ac syncerum.*

D. Dionysius Arcopagita.

S. Augustin.

Philosophiæ mundanæ quanta sit futilitas.

Sapientia contemplationis Diuinæ, omnium scientiarum est compendiosissima, quippe quæ vnico ac simplici & discitur & docetur verbo. Vnde D. Dionysius vocat *mysteria Theologiæ simplicia.* Et D. Apostolus Paulus paucis verbis intra triduum (imò longè minori spacio) eam est sapientiam assecutus. At mundana sapientia & Philosophica longè lateq; diffunditur, & innumeris vix potest addici verbis, persuasionibus, exhortationibus, affirmationibus, negationibus, concertationibus & disputationibus.

Ast. 9.
2. Cor. 11.

Iob 16.
1. Cor. 8.

Quamobrem rectè dici possit mundi sapientibus, ex personâ veri contemplatoris, id quod habetur apud Diuum Iob: *Verbofi omnes amici mei: Ad Deum stillat oculus meus.* Iactant enim sese, & suam ostentant scientiam buccis crepitantibus mundi sapientes: at qui verè sapiens est lacrymis à Deo petit lumen sapientiæ.

Itaque mundi sapientia inflat & dispergit animum, Christiana sapientia compungit & colligit.

Theosophia quàm sit occulta. sed facilis.

Christiana sapientia, (quæ est eadem cum Theologia mystica,) certa est & absoluta. Non enim per parabolas, figuras, ænigmata, symbola, & id genus alia addiscitur: sed dilucidè ac perspicuè, ita vt est reuera. Hanc sapientiam ex Christi pectore affatim hausit præ cæteris charior ille discipulus, quàm postea eructans, *In principio, inquit, erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum.*

Ioa. 1.

Sed

Sed mundi sapientia semper alio respicit: utpotè innumeris astricta modis, cã-
 sbus, temporibus, generibus, numeris, & significandi rationibus: & ut plurimum
 non nisi ob humanas laudes, ob honores & dignitates appetitur, quæ omnia vana
 sunt, & sui sectatores vanissimos efficiunt.

Theosophia quãnam discatur.

Christiana sapientia & contemplatio, verissima est: ut quàm Dens ipse (qui
 summa veritas est, nec errare potest) edocet: disciturq; in Verbo æterno (seu
 in codice) quod nimirum est veritas per essentiam, vnde quicquid in eo dis-
 citur, incommutabile, infallibile, & inconuertibile est.

At mundi fallax sapientia, multa habet vana, commentitia & erroris plena: si-
 quidem ab hominibus mendacio obnoxij traditur: per rationem naturalem in
 multis hallucinantem obtinetur: in codicibus (multa complectentibus ficta, am-
 bigua, falsa, ac facta) reperitur.

Itaque non solum est incommutabilis, sed etiam destruenda, quatenus menda-
 ciji nititur.

Theosophiam acquirendi modus.

Christiana sapientia, & vera contemplatio, inter scientias omnes facillima
 est. Discitur enim suspensis actibus sensuum & intellectus, quia in caligine Luc. 10.
 Diuinã eam beatissima Maria Magdalena (ad pedes Domini Iesu sedens
 quæta, hausit auidissimè: nihil morata, quod soror Martha eam desidia incusaret
 apud Dominum, qui eam optimam delegasse partem affirmavit.

Porro mundi sapientia multis & sensuum, & phantasie & memoriæ ac intel-
 lectus laboribus vix acquiritur, etiam longissimo temporis interuallo. Probant
 hoc innumeri Philosophorum atque omnis generis artium professorum casus
 inanesq; labores, qui post detritam in eiusmodi studijs ætatem, secundum Acade-
 micos hoc solum se scire fatentur, quod nihil sciunt. Qui si eam ponerent operam in
 perdiscendã ac obrinendã mysticæ Theologiæ sapientiã, breui ad summam per-
 tingent perfectionem, & veri admirandiq; contemplatores efficerentur.

Theosophia ut in pace & silentio acquiratur.

Christiana sapientia præ cæteris scientijs summè pacifica est. Discitur enim Iacob. 1.
 cunctarum virium animæ, (quæ apprehensivæ vocantur,) silentio, & in pace
 animæ: cum Deo amat, fouet, parit ac tuetur pacem. Ed pertinet sententia il-
 la Prophetæ regij: *In pace, id est, silentio omnium virium apprehensivarum, dor-* Psal. 4.
miam per contemplationem, & requiescam per desiderij expletionem & consola-
 tionem.

Mundi verò sapientia pugna est & contentiosa: Obtinetur enim per dispu-
 tationum conflictus, & ad lites ac concertationes prouocat, fouetq; & nutrit dis-
 cordiam inter sui professores, ut probas *Apost. 11. ad Timot. 11.* Vide sectas Philoso- 2. Tim. 2.
 phorum, quàm inter se pugnent, quàm sint diuersæ ac pugnant inter illas opi-
 niones, nec inter eos duntaxat, sed etiam Christianos, (humanæ sapientiæ addi-
 ctos) dum alij hac vel illa opinione ducuntur.

Theosophia uti humilitate acquiratur.

Osee 4.

Christiana Philosophia est humilissima & modestissima. Discitur enim & docetur in occulto, seruetur occulte, & appeti: semper secrete & occulte loquari. Huc facit quod per Prophetam Dominus de animâ religioſâ dicit:

Psal. 93.

Ducam eam in solitudinem, & ibi loquar ad eor eius. Beatus homo, quem tu erudiris Domine, non foris sed intus: non in publico (ubi vana subrepat laus) sed in secreto, ubi non timeatur pestifer status vanæ gloriæ cuncta bona dissipantis.

Perſius.

Elat. 4.

At mundi sapientia non intus sed foris gloriam quærens, propalam docetur in scholis, in gymnasijs, in hominum frequentia, nec se patitur ab hominum noticiâ secludi, sed vult cunctis innotescere, ut lauderar ab omnibus. Quod genus homines irridens Perſius: *Scire tuum, inquit, nihil est, nisi te scire hoc sciat alter.* Istis per Prophetam dicit Spiritus Sanctus: *Filij hominum vsque quo graui corde: ut quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?*

Theosophia uti minimè sit obscura.

Num. 12.

Christiana sapientia est euidentissima, siquidem per eam Deus (qui est obiectum lucidissimum) perspicuè & abundè cognoscitur. Nam Moyses contemplator præcipuus, Deum facie ad faciem nouit, & palam vidit, non per ænigmata & figuras. Quid verò possit esse opacius, quàm Deum per contemplationem cernere?

Eccle. 8.

Mundi autem sapientia obscurissima est & maximè ambigua, nec quicquam per eam certò cognoscitur, sed cuncta quasi per accidentia agnoscimus. Nota est illa Sapientis sententia: *Intellexi quod omnium operum Dei nullam possit homo inuenire rationem eorum que sunt sub sole: & quando plus laborauerit ad querendum, tantè minus inueniat.*

Theosophia quantæ sit præstantiæ.

Christiana Philosophia, & vera diuinorum contemplatio, dignissima est, utpote quæ circa præclarissimum versatur obiectum, ipsum videlicet Deum omnipotentem, qui est omnium perfectionum & bonorum pelagus infinitum.

Iacobus.

Mundi autem sapientia est reuera vilissima, quandoquidem circa creaturas vilissimas occupatur: puta circa materiam primam, (quæ est imperfectissima,) circa quantitates, & secundas intentiones, alijs eiusmodi: si quid verò de Deo vel cœlestibus agat, prorsus confusa est, & generali quadam ratione dæcitur. De qua est illud Iacobi Apostoli. *Non est istorum sapientia desursum descendens à patre lumininum, sed terrena, animalis, diabolica.*

Theosophia ut sit omnium scientiarum sublimissima.

2. Cor. 12.

Christiana sapientia est sublimissima: Excedit enim tum Physicam, tum Metaphysicam scientiam: illam quidem quod eâ in re versatur, quæ non potest ratione naturali attingi aut inuestigari: istam verò, quod id tractat, quod non potest vilo humanæ intelligentiæ actû perspicui vel cognosci. O admirandam, ô sublimem, ô diuinam & maximè appetendam sapientiam! quàm didicit Apostolus, cum raptus in tertium cœlum audiuit arcana verba, quæ non licet homini loqui.

Poet.

Porro humana sapientia prorsus abiecta & infima est; quia de visibilibus, & corporeis, & ijs quæ humanâ possint ratione ac intelligentiâ contingi agit: suiq; sectatores in infimis semper retinet, efficitq; vanitati deditos, vt non possint assurgere ad cœlestia contemplanda & amanda.

Theosophia quam sit opulenta.

Christiana Philosophia ac vera contemplatio est abundantissima; siquidem non implet modo, verum etiam copiosè inundat animam rationalem bonis spiritualibus. In ipsa enim Diuinorum contemplatione, ex illo potatur fonte Diuinæ essentiæ ac immensæ Beatitudinis, de quo quisquis biberit, non sitiet in æternum, eademq; contemplatio mentem cœlestibus replet intolletibus. 1. Cor. 4

Atqui mundi sapientia inanissima ac summè indiga & inops, semperq; famelica est, nunquam exacians nec tranquillans animum. Quam qui biberit, sitiet amplius. Cui qui etiam penitus immoriuntur, nihil obtinent internarum animi diuitiarum, nihil salutaris ac veræ sapientiæ: sed manent miseri ac stolidi, seipos inaniter hominibus venditantes, vt sint in precio apud alios, cum apud Deum & in sua ipsorum conscientia nihil sint.

Theosophia quantum ditet ornetq; animam rationalem.

Christiana ac mystica sapientia est longè gloriosissima. Implet enim & decentissimè foris & intus componit, ornat & ditat hominem virtutum, morum, charismatum, donorum, beatitudinum & fructuum splendoribus pulcherrimis: nec vlla alia scientia perinde gloriosam, fecundam, locupletem ac illustrem reddit animam, non modo in hoc seculo, sed & in æternâ beatitudine. De qua præclare dicit Author libri Sapientiæ: Optaui, inquit, & datus est mihi Sap. 7 sensus: & inuocaui, & venit in me spiritus sapientiæ. Et proposui illam regnis, & sedibus, & diuitias nihil esse duxi in comparatione illius. Nec comparavi illi lapidem pretiosum: quoniam omne aurum in comparatione illius arena est exigua, & tanquam lutum æstimabitur argentum in conspectu illius. Super salutem & speciem dilexi illam, & proposui pro luce habere illam: quoniam inextinguibile est lumen illius. Venerunt autem mihi pariter omnia bona cum illa, & innumerabilis honestas per manus illius. Et latatus sum in omnibus: quoniam antecedebat me ista sapientia. Et ignorabam, quoniam omnium bonorum mater est. Quam sine fictione didici, & sine inuidiâ communico, & honestatem illius non abscondo. Infinitus enim thesaurus est hominibus: quo qui vsi sunt, participes facti sunt amicitia Dei, propter disciplinam dona commendati.

Contra verò mundi obscura sapientia multis & foris & intus hominem replet confusionibus, & perturbationibus, puta, infidelitate, hæresi, incantationibus, superbiâ, inuidiâ, lasciuia, blasphemâ, indignatione, &c. Vide Apostolum I. Tim. 6 ad Timoth. 1. Inde est, quod plerique omnes mundanæ sapientiæ addicti, pronissimi sunt in lites, concertationes, pugnas: unde oriuntur hæreses & mala innumera, dum alij alijs cedere nolunt, sed suam quique sententiam pertinaciter defendunt, inflati sensu carnis suæ, & spiritu tumidi. Quo fit vt difficilimum sit,

cum eiusmodi pacificè vitam transigere, ob eorum arrogantiam & morositatem quam sempiterna sequentur lamenta, nisi resipuerint.

Iraque stultissimi sunt, qui omnia & contempta facillimè, certissimè ac saluberrimè Christianà sapientià (quæ in Dei contemplatione obtinetur) facultates, vires, corporis & animæ, tempus pretiosum, in Philosophorum, Rhetorum, aliorumq; curiosorum vanâ & abiectâ comparandâ scientiâ (ultra quam ratio dicitur, aut Christiano homini congruum sit) deterunt & consumunt. Satis esset, tantum humanarum artium didicisse: quantum posset sufficere cuiusq; statui, professioni vel conditioni.

Non enim id affirmamus, prorsus contemnendam esse Philosophicam scientiam: sed eos reprehendimus, qui in eâ nimis diu versantur, potioraq; interim miserè negligunt, perinde quasi eo nati simus, vt omnes Philosophorum veritas & ineptias habeamus cognitatas & exploratas: in quibus sæpè plus dispendij quam compendij inest; & non eò potius, vt in Dei cognitione & amore indies crescamus, & quæ inde nos retrahunt aut impediunt seridò fugiamus.

Breuis est hæc vita, nec (si velimus) possumus cuncta perdiscere. Cur igitur non ea malumus pro viribus sectari, quorum cognitio nos beatos reddit: spectis illis, quæ nullam adferunt salutarem eruditionem, sed habent sterilem ac infrugiferam (ne dicam perniciosam) cognitionem? O quam seueram quandoque rationem Deo reddituri sunt, qui tempus pretiosissimum (agendæ penitentia, virtutum obtinendarum, & diuinæ contemplationis comparandæ causâ nobis indultum) in nugis & vanitatibus perdunt: nihil secum ex hæc vitâ nisi animam vitijs & erroribus mille implicatam relaturi?

FINIS.

CHRI.